

Vendsyssel Energi- og Miljøforening vil anbefale, at Brønderslev Byråd støtter SF og Enhedslistens forslag til byrådet om, at der sendes et brev fra Brønderslev Kommune til Miljøministeren for at udtrykke kommunens bekymring over eventuelle fremtidige prøveboringer og indvinding af skifergas i Brønderslev Kommune.

Ved Dybvad bores der i øjeblikket med det formål at undersøge, om der er naturgas i skiferlaget i 4000 meter dybde. Findes der gas, vil resultatet få stor betydning også for borgerne i Brønderslev Kommune.

Skifergasudvinding er ikke uproblematisk, da der er en række potentielle miljø- og klimaproblemer forbundet med udvindingen af skifergas, herunder risiko for udslip af kemikalier til drikkevandet samt udslip af metan til atmosfæren. Herudover er det et fossilt brændsel, hvis udnyttelse kun giver klimamæssig mening, hvis det fortrænger andre, og værre, fossile brændsler. Endelig kan det tænkes, at et yderligere udbud af fossile brændsler vil fortrænge og forsinke den grønne omstilling med vedvarende energikilder som vind og sol.

Internationalt har FN et ønske om at holde den globale opvarmning på under 2 grader. Det er en udfordring, der bliver vanskelig at opfylde, hvis vi bliver ved med at søge efter fossile brændsler. Faktisk skal vi lade 65 til 80 procent af alle kendte fossile brændselslagre i verden blive, hvor de er. Det er nok for meget forlangt at tro på, at det kan lade sig gøre, når der er investeret mange milliarder kroner i efterforskningsboringer.

Konsekvensen er, at kommende generationer, vores børnebørn og deres børn, må indstille sig på et varmere klima og et mere ekstremt vejr i fremtiden, alt sammen på grund af deres bedsteforældres overforbrug og manglende politiske handlekraft.

Hvordan udvindes skifergas

Udvinding af skifergas sker ved hydraulisk frakturering også kaldet fracking. Processen består i al sin enkelthed i, at man ved højt tryk pumper en blanding af vand, ca. 15 – 20.000 kubikmeter pr boring (ca. 90 %), sand (ca. 9,5 %) og kemikalieblanding (ca. 0,5 %) ned i borehullet, der er 4 km dybt, og 3 km vandret.

Det høje tryk medvirker til, at skiferlaget sprækkes og gør det muligt for den metangas, som findes i skiferlaget, at bevæge sig frem til borehullet. Sandet i kemikalievæsken er med til at holde sprækkerne åbne, når trykket falder. Kemikalierne har forskellige opgaver som at mindske friktion og forhindre korrosion, bakteriedannelse og holde sandkornene flydende i en tyk flydende væske.

Udnyttelse af skifergas kræver et meget stort antal boringer, da produktionen fra en enkelt brønd er væsentligt lavere end produktionen fra brønde i konventionelle gasfelter i Nordsøen, hvor frakturering også benyttes.

Boringerne vil foregå kontinuert med borerigge. Vi forestiller os, at den samme VVM-redegørelse vil kunne genbruges fra lokalitet til lokalitet, når processen først er i gang, da brøndene vil være ens og kemikalierne de samme. Der bores ofte op til 20 boringer ved samme brønd, før boretårnet flyttes en 5 til 6 km. Endvidere skal skifergasboringer ofte refraktureres efter en tid, da ydelsen løbende falder. Det vil kræve store arealrestriktioner.

Der kræves meget store vandmængder pr. frakturering, hvilket kan være en udfordring i områder med begrænsede ferskvandsressourcer. Vand, der er tilsat biocider, kan ikke anvendes som drikkevand ved tilbagepumpningen.

Op til halvdelen af kemikalierne vil blive deponeret i undergrunden, og blive rene kemikalielossepladser til kommende generationer. Resten af det kemikalieholdige fracking-vand kommer op til overfladen forurenede med radioaktive stoffer, tungmetaller og svovlforbindelser fra alunskiferen.

Derudover kan vi regne et vist metangasudslip til atmosfæren. I USA strides der om brøndene lægger 2 eller 7 % Metan. Men et er der enighed om, at metan bidrage til en højere drivhuseffekt ved udslip end ved forbrænding, hvor det omdannes til CO₂.

Historisk overblik

Tilbage i oktober 2009 modtog Brønderslev Kommune et brev fra Energistyrelsen, der orienterede om, at der forelå en ansøgning fra et energiselskab om at efterforske og udvinde kulbrinter, olie eller naturgas i undergrunden i Brønderslev Kommune. Det reagerede Brønderslev Kommune ikke på.

I 2010 gav Energistyrelsen efter "åben dør" procedure, hvor Energistyrelsen siden 1997 har haft en åben invitation til olieselskaber, om at søge licenser på land, hvor der ikke er gjort kommercielle olie og gas fund endnu. Det sker efter først til mølleprincippet. Licensen bliver forelagt Folketingets Energi- og Miljøudvalg af daværende minister Lykke Friis. Kun Enhedslisten tager forbehold, alle øvrige medlemmer af udvalget reagerer ikke.

Den 2. februar 2012 deltager Brønderslev Kommune i et orienteringsmøde sammen med 4 andre kommuner, hvor det fremgår at det er i alunskifermateriale, der skal udvindes kulbrinter fra. Den 16. marts bliver der afholdt møde i Brønderslev med Total og Energistyrelsen, hvor også Frederikshavn Kommune deltager.

Den første skifergasboring i Danmark var tæt på at skulle være foregået i Brønderslev Kommune ved Flauenskjold. Den 20. juli 2012 meddeler Total til Brønderslev Kommune at de i første omgang ikke kommer til at have aktiviteter i Flauenskjold, fordi de ikke kan finde nogen, der vil udleje jord til projektet. Men afhængigt af resultatet fra efterforskningen i Frederikshavn Kommune vil de muligvis komme tilbage til Brønderslev Kommune, oplyser Total til borgmesteren i en e-mail.

Den 1. juli 2012 blev hydraulisk frakturering i forbindelse med udvinding af skifergas gjort obligatorisk VVM-pligtigt af tidligere miljøminister Ida Auken, således at der for disse projekter skal udarbejdes en egentlig VVM-redegørelse og kommuneplantillæg. Det

gælder også for TOTALs efterforskning af skifergas ved Dybvad i Frederikshavn Kommune.

Efterfølgende besluttede daværende Klima-, Energi- og Bygningsminister Martin Lidegaard, at der for en periode ikke kan gives nye tilladelser til efterforskning og indvinding af skifergas på land.

Vendsyssel Energi- og Miljøforening mener, at skifergassen skal blive liggende i undergrunden og alt efterforskning skal indstilles straks. Vores begrundelse er:

- At skifergassen vil medvirke til at øge den globale opvarmning.
- Skifergassen vil forsinke omstilling til vedvarende energi og et fossilt frit Danmark i 2050.
- Der vil være risiko for forurening af drikkevandet med sundhedsskadelige kemikalier og metan.
- Der vil ophobe sig farligt spildevand, der kan være radioaktivt og forurennet med tungmetaller og en lang række tilsætningsstoffer, samt ukendte kemikaliesammensætninger.

På vegne af Vendsyssel Energi- og Miljøforening

Lars Kjeldahl, Egelundsvej 79, 9740 Jerslev
Jytte Cramer, Tylstrupvej 43, 9320 Hjallerup
Peter Larsen, Stubdrupvej 63, 9700 Brønderslev